

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Az élet szentsége

A legutolsó két évtized alatt, amióta a világháború befejeződött, nem egyszer kárdelel táncolt a béke anyala, de mindannyiszor sikerült elkerülni az ultima ratio eszközeinek igénybevételét. Egy újabb világháború fenyegető veszedelem mellett valóban csekélységnek — milyen borzalmas és véres csekélység — tűnt az, hogy Spanyolországban testvérháború dúl, kínaiak és japánok hadüzenet nélkül öldösködnek egymást, mert, ha elgondoltuk, hogy milyen rettenetes pusztításokká járna egy általános európai konfliktus fegyveres elintézése, szinte hálátelt szívvel kellett köszönetet mondanunk a Gondviselésnek, mert egyelőre megkímélt bennünket hasonló csapásoktól. Voltak veszedelmes helyzetek nem egyszer, nem egyszer valóban csak egy hajszál választotta el Európát népet, hogy megrohanják egymást, de az utolsó pillanatban mindig győzött a jobb belátás és sikerült elhárítani a háború veszedelemét. A nagyhatalmak képviselőinek németországi találkozója után fellélekezett egész Európa, mert úgy érezték, hogy — ha nem is örökre — sikerült a békét, hosszabb időre biztosítani. Hozsannak zengtek mindenütt, de a megkönnyebbülésnek ebbe az általános sóhajába diszsonáns hangként belevegült az a hivatalosan nyilvánosságra hozott tény, hogy éppen azok az államok, melyek megemelték a békét, nyomban fokozott fegyverkezésbe kezdtek. Németországban Hitler mondotta legutóbbi beszédében, hogy másfél millió embere van fegyverben, Franciaországban és Angliában felemelték a hadügyi költségvetést, Olaszországból pedig most érkezik a hír, hogy a római minisztertanács újabb tíz milliárd lírát szavazott meg a magyaránú fegyverkezési program végrehajtása érdekében. Ezen tények mellett valóban találó az a megjegyzés, melynél jobban nem is lehetne jellemezni a mai helyzetet, hogy Európa már régen belépett a fegyveres béke korszakába. Tul vagyunk már azon, hogy sopánkodjunk, mennyi és milyen szociális programot lehetne megvalósítani azokkal a megszámlálhatatlan milliárdokkal, melyeket a hadviselés szolgálatába állítottak. A sopánkodásnak és cikkezésnek addig lehetett értelme, amíg a legparányibb remény volt arra, hogy ennek fogadják a lehet. Amíg hittük, hogy a felelős tényezőknél meghallgatásra talál a józanság szava, kötelesség volt figyelmeztetni az értékek pazarlására és reámutatni arra, hogy mennyi iskola, mennyi kórház, mennyi népjóléti intézmény terve hiúsul meg a túlzott fegyverkezés miatt. Amióta azonban kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy az események irányítása látszólag kiesett az egyes emberek kezéből és titokzatos történelmi erők működése intézi sorsunkat, ölbetett kézzel, tétlenül és tehetetlenül nézhetjük csak a fejleményeket és csak lélekben fordulhatunk a Mindenhatóhoz, ha már minden erő és energia a háborus pusztítás eszközeinek előteremtése érdekében koncentrálnak, ha minden gondolat és emberi munka a hadviselés szolgálatában áll, úgy maradjon ez a sok fegyverraktári áru, leltári tárgy, szám a statisztika labirintusaiban, ijesztő fegyver, békés fegyvere a fegyveres béke korszakának. És költsenek bár még milliárdokat és milliárdokat a pogány Mars szolgálatában, vessen árnyékot az egész nagy készülődésre a Kereszt és az erőszak és szerenges helyett töltse el az emberiséget a szeretet és megértés szelleme, hogy megszülethessék a fegyveres béke korszaka után a fegyvertelen béke érája. Mert Isten teremtménye minden ember és azért született, hogy éljen élvezze az élet szépségeit, megadassék neki mindaz, amit a Föld terem és emberi ész kitalál. És ha fegyvereket, romboló, pusztító eszközöket termel, akkor ezek is csak ezt az egyetlen, nagy, szent célt szolgálják: az emberi élet pótolhatatlan szentségét.

Az uralkodó egyetlen politikai párt működését engedélyezte

Csak a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalára állíthat jelölési listát választásokon. — Az ország minden részéből tömegesen érkeznek belépési nyilatkozatok a pártba

Bucuresti, december 16. Csütörtökön este kilenc órakor Öfelsége, II. Carol király törvényrendeletet írt alá, amely engedélyezi egy új politikai párt működését. Az alakulat neve:

Nemzeti Ujjászületés Arcvonalára és az egyetlen politikai párt, amely szabadon fejthet ki politikai tevékenységét.

A nagyfontosságú eseményről szóló jelentés közli, hogy a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának célja a nemzeti lelkiismeret felébresztése annak az egység román mozgalomnak az érdekében, amely az ország védelmét és fejlesztését tűzte

ki céljával. Az egyetlen politikai párt működését az igazságügyminiszter engedélyezi írásbeli kérelem alapján, de a kérvényt huszonöt személynek kell aláírnia, akik közül

legkevesebb húsz jelenlegi, vagy volt miniszter és államtitkár lehet.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába minden nagykorú román beíratkozhatik. A rendelet-törvény kimondja, hogy csakis ez a párt nyújthat be jelölési listát a parlamenti, közigazgatási és szakmai választásokon, más politikai zászlóbonást vagy tevékenységet szigorúan büntetnek.

Miniszterek és egyetemi tanárok pártalakítási kérelme

Az igazságügyi minisztériumba ma a következő kérvény futott be:

— Miniszter Úr! Hivatkozással a Monitorul Oficial 293—1938. december 16-iki számában megjelent 4321/1938. számú törvényrendeletre, amellyel megalakult a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalára elnevezésű egyetlen politikai szervezet, alulírottak áthatva attól a gondolatától, hogy minden erőnk és tudásunkat a haza érdekébe állítsuk, hogy ezzel is hozzájáruljunk a kitűzött célok eléréséhez, a már említett törvény harmadik szakaszának értelmében tisztelettel kérjük, méltóztassék a politikai szervezet működéséhez szükséges engedélyt kibocsátani. Fogadja miniszter úr, stb.

A beadványt a következő személyiségek írták alá: Petre Andrei egyetemi tanár, nemzetnevelésügyi miniszter, Anghelescu Constantin volt miniszter, volt bankfőnök, Alimanistean Dumitru mérnök, volt miniszter, Blaga Lucian egyetemi tanár, a Román Akadémia tagja, volt miniszter, dr. Bornemisa Sebastian volt miniszter, kolozsvári polgármester, Bujoi Ion mérnök, volt miniszter, Cancioev Mircea pénzügyminiszter, Calinescu Armand belügyminiszter, Constantinescu Mitita nemzetgazdasági miniszter, Cristi Vladimir volt miniszter, Dragomir Silviu, volt miniszter, Flueraș Ion volt képviselő, Gafencu Grigore volt miniszter, Garoflid volt miniszter, Ghelmegeanu Mihai közlekedési miniszter, Gherman Eftimie volt képviselő, Ghitescu Stan volt miniszter, Gigurtu Ion mér-

nök, volt miniszter, Grigorovici Gheorghe volt képviselő, Gusti Dumitru egyetemi tanár, volt miniszter, Hateganu Iuliu egyetemi tanár, volt miniszter, Iamandi Victor igazságügyi miniszter, Ionescu-Sisesti egyetemi tanár, földművelésügyi miniszter, Ionescu Mihai tábornok, volt miniszter, a CFR igazgató-tanácsának elnöke, Jinga Victor egyetemi tanár, Iacobovici egyetemi tanár, Miculescu Nicolae mérnök, volt képviselő, Manu Gheorghe tábornok, volt hadseregfelügyelő, Moldovanu Iuliu egyetemi tanár, volt miniszter, Nitescu Voicu volt miniszter, Petrovici Ioan egyetemi tanár, a Román Akadémia tagja, volt miniszter, Perieteanu Gr., a Romániai Ügyvéd-szövetség elnöke, volt miniszter, Ralea Mihai egyetemi tanár, közmunkaügyi miniszter, Radulescu Motru egyetemi tanár, a Román Akadémia elnöke, Rujinsky Nicolae tábornok, Rusescu Gh. tábornok, Sarev Gh. tábornok, Samsonovici Nicolae tábornok, volt miniszter, a tartalékos tisztek egyesületének elnöke, Savu Eugen volt miniszter, Serban Mihai egyetemi tanár, volt miniszter, Sichițiu tábornok, a nagyvezérkar volt főnöke, Slăvescu Victor egyetemi tanár, volt miniszter, Tălaru Coriolan egyetemi tanár, volt miniszter, Teodorescu Anibal egyetemi tanár, Tilea Viorel volt miniszter, Toni V., a tanítók egyesületének elnöke, Vălcovici egyetemi tanár, volt miniszter, Vlad Aurel volt miniszter, Vasilescu Carpen, a műegyetem rektora, volt miniszter.

Tizezerszámra érkeznek a belépési nyilatkozatok

Amint a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalára megteremtéséről intézkedő rendelet-törvény nyilvánosságra került, az ország minden részéből

tizezerszámra érkeztek Bucurestibe a csatlakozást bejelentő nyilatkozatok.

Az ország egyetlen politikai pártjában valamennyi társadalmi osztály legjobbjai képviseltetik magát. Illetékes helyen különösen kihangsúlyozták azt a tényt, hogy a politikai szférába sok erdélyi államférfi is belépett. Ezeknek csatlakozása különösen nagyjelentőségű. Ugyancsak említésre méltó, hogy a munkásság képviselői, közöttük elsősorban Grigorovici, Flueraș és Gherman, nyomban a törvény megjelenése után aláírták az igazságügyminiszterhez beterve-

tett kérelmet. Mindhárom munkásvezér, nemcsak a munkásszervezetekben, de a nemzeti harcokban is jelentős szerepet játszottak. Az új politikai pártnak

a szellemi osztály is méltó képviselőt talált.

Számos egyetemi tanár, Radulescu Motruval, a Román Akadémia elnökével az élén, szintén tagja a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának. Nagy erkölcsi jelentősége van annak a körülménynek is, hogy a román hadsereg tábornoki karának legkitűnőbb tagjai, közöttük a hadügyminiszter, és a vezérkar volt főnöke, szintén ebben a politikai csoportosulásban dolgoznak majd az ország színvonalának emelése érdekében.

Az olaszok engedékenységet remélnék az afrikai kérdésben

Az angol kereskedelmi miniszter bejelentette Anglia készségét kereskedelmi háborúra

Róma, december 16. Franciaország határozott magatartása az olaszok tuniszi, korzikai és djibuti követeléseivel szemben ellenséges érzelmeket váltott ki római körökben. Ehhez nagyban hozzájárult Bonnet külügyminiszternek az a nyilatkozata, hogy

Franciaország sohasem lesz hajlandó területének legkisebb részét is átengedni Olaszországnak.

Ilyen merev visszautasításra a római körök nem számítottak.

Az olasz sajtó tovább folytatja hadjáratát a tuniszi kérdésben.

Olaszország számára sérelmes volt, hogy Franciaország annak idején megszállta Tuniszt

Wiedemann kapitány terjeszti elő Londonban a német gyarmati igényeket

London, december 16. A „Daily Herald“ óriásbetűkkel szedett cikkben azt írja, hogy Wiedemann kapitány a jövő hónapban érkezik Londonba, hogy a gyarmatokat követelje.

Az USA londoni nagykövetségének borulató nyilatkozata

Newyork, december 16. Kennedy, az U. S. A. londoni nagykövete, megérkezett Newyorkba és az újságírók előtt kijelentette, hogy nem érez túlságos bizakodást az európai béke tekintetében. Hangoztatta, hogy ha kitör a háború, Amerikának távol kell tartania magát az összeütközésektől. Kennedy most Washingtonba utazik, ahol jelentést tesz Roosevelt elnöknek londoni tapasztalatairól.

ANGLIA FELVESZI A GAZDASÁGI HARCOI

London, december 16. Az alsóházban a késő éjszakai órákban egyhangulag elfogadták azt a törvényjavaslatot, amely a kiviteli hitelbiztosítás alapján az állam által nyújtható szavatosság határát 50 millióról 70 millióra emelte fel. A kereskedelmi miniszter záróbeszédében hangoztatta, hogy

és az olasz kormány ezt a nézetét már több alkalommal hangoztatta.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint francia politikai körökben mozgalom indult a korzikai olasz bevándorlás végleges betiltása érdekében.

AZ ANGOLOK CÁFOLJK SZOMALIA FELAJÁNlását

A Renter-ügynökség jelenti: Angol hivatalos körökben nem tudnak semmit sem arról a hírről, amely szerint Chamberlain miniszterelnök ajánlatot tett volna Mussolini olasz miniszterelnöknek angol Szomalitáink az olaszok részére való átengedésére vonatkozólag. Ezzel szemben Chamberlain azt kívánta Mussolinitól, hogy békésebb politikát folytasson.

ha kell, Anglia kereskedelmi fegyverkezést eszközöl,

amely ugyanolyan, mint a katonai fegyverkezés. Mivel akarjunk használni a katonai fegyvereket — mondotta, — de

Kisajátítják az olaszországi zsidók ingatlanait

Róma, december 16. Mussolini miniszterelnök elnöklése alatt ma délelőtt minisztertanács volt, amelyen a zsidó származású olasz állampolgárokkal kapcsolatban több nagyfontosságú határozatot hoztak. Így többek között elhatározták, hogy valamennyi, Olaszországban élő zsidó

ha vannak fegyvereink, akkor sokkal valószínűbb, hogy nem lesz szükség használatukra.

Nem akarjuk a kereskedelmi háborút sem, de ha mégis harcolni kell, van hozzá elég emberünk, eszközünk és bátorságunk. Nem akarunk más országokat a világkereskedelemből az őket megillető részüktől megfosztani és reméljük, hogy versenytársaink belátják, hogy rájuk nézve is előnyösebb, ha békésen megegyeznek, minthogy folytatják az okátalan árromboló harcot.

A „BERLINER TAGEBLATT“ JÓSLATA MEMELRŐL

Berlin, december 16. „A memeli választások lezajlása után még további hat hét áll Litvánia rendelkezésére, hogy arról határozzon, milyen utat kíván a jövőben követni” — írja a Berliner Tageblatt. Tovább folytatva megállapítja a lap, hogy a nyáron lezajlott események tovább folytatódhatnak és rég letűnt reményeket táplálnak. A jelenlegi külpolitikai rendszer még mindég sokaknak tetszésével találkozhat Kaumasban. A tét igen nagy, ezzel szemben az esélyek aránytalanok.

A SVÁJCI SZÖVETSEGTANÁCSI ELNÖK-VÁLASZTÁS A JELENLEGI HELYZETET MEGERŐSÍT

Páris, december 16. A francia lapok a svájci szövetségi tanács csütörtöki elnökválasztásának eredményével foglalkozva megállapítják, hogy Svájc lakossága a jelenlegi nemzeti többség fenntartása mellett szavazott és ez a szavazás egyben azt is igazolta, hogy nem kívánja a kormány szocialista tagjait eltávolíttatni.

köteles ingatlanairól és vállalatairól kimutatást készíteni. A kedvezményekben nem részesülők ingatlán vagyonának egy részét a külön erre a célra alakított intézmény veszi át, amely kezeli és folyamatosan tovább adja. Ezek a zsidó ingatlan tulajdonosok ellenértékképpen az intézmény által kibocsátott 4 százalékos értékpapírt kapnak. A minisztertanács legközelebbi ülésén megvizsgálja az olasz közoktatás reformját.

Németország barátságát akar Kínával

Berlin, december 16. Csen-Naich ujonnan kinevezett kínai nagykövet megérkezett Németországba és átnyújtotta megbízó levelét a Führernek. Kihallgatása folyamán feltárta Hitler előtt azon óhaját, hogy a két birodalom között a lehető legkedvezőbb gazdasági és politikai viszony fejlődjön ki. Kína természeti kincsei még feldolgozásra várnak, éppen ezért szükség van a német iparral való együttműködésre is.

Hitler válaszában ugyancsak hangsúlyozta, hogy a Német Birodalom a jövőben is fenntartja a barátságos viszonyt és a lehetőségig kiszélesíti a gazdasági kapcsolatokat.

A városi könyvtár forgalma

Milos Romulus, a városi könyvtár vezetője, most készítette el kimutatását a könyvtár forgalmáról az 1938 január elsejétől szeptember 30-ig terjedő időre. Eszerint a könyvtárból az esztendő első kilenc hónapjában 11.204 egyén kölcsönözött ki könyvet és 12.188 egyén olvasott a könyvtár helyiségeiben. Kilenc hónap alatt összesen 53.368 kötetet kölcsönöztek ki és ezek nyelve a következők volt: 27.585 román, 7072 német, 6327 magyar, 3536 francia, 3613 angol, 992 olasz és 4893 más. Januártól szeptember végéig olvastak a könyvtárban 43 ezer 801 román, 10.676 német, 4726 magyar, 2365 francia, 883 angol, 489 olasz és 5635 másnyelvű, összesen 73.575 könyvet. A legnagyobb keresletnek örvendtek a regények, amelyekből kikölcsönöztek 10.389 kötetet és a könyvtárban olvastak 10.595 kötetet. Legkevésbé érdekelték az olvasókat az orvosi könyvek, amelyekből mindössze 862 kötetet kölcsönöztek ki és csak 810 kötetet olvastak a könyvtárban. A tudományos munkák közül a történelem, útleírás, természettudomány is nagy keresletnek örvendett az olvasók között. A könyvtárban 11.982 ujságot és folyóiratot olvastak.

Beiktatták Máramaros püspökét

Öfelsége Carol király nagy beszédben méltatta a püspökség feladatát és felállításának jelentőségét

Bucuresti, december 16. Máramaros püspökének beiktatása alkalmával Vasile Stan, az új püspök, a következő beszédet intézte Öfelségéhez:

— Sire! Éppen 203 esztendeje annak, hogy Máramarosban az utolsó görög keleti püspök elhunyt. Hosszú ideig tartó idegen uralom után végül is visszakerültünk az anyaországhoz. Ez a vidék mindenkor a román vajdák otthona volt és ősi hitét mindvégig megtartotta.

Máramarosmegye 14 görög keleti kolostora közül hat püspöki székhely volt

és innen indult el az a világhossz, amelyet a szent könyveknek román nyelvre való fordításával értünk el.

A püspök ezután a beiktatásért köszönetet mondott az uralkodónak, majd beszédét így folytatta:

— Amikor Felsőszék kezéből a pásztorbotot átveszem, ünnepélyes fogadalmat tesz az uralkodó és az egész ország színe előtt, hogy a rámbízott egyházmegyét mindenkor a Felsőszék iránt érzett megtartórihatatlan engedelmesség szellemében fogom vezetni. Alázatos szolgálja leszek hazámnak és egyházamnak. Kérem a jó Istent, éltesse és oltalmazza Felsőszégedet, Mihai nagyvajdát, népünk reménységét és éltesse a Mindenható a román dinasztiát.

Öfelsége, az uralkodó, a következő szavakkal válaszolt a püspök beszédére:

— Szentséged! Örömteljes feladatot végzek ma, amikor Szentségedet az újjászervezett máramarosi püspökség fejévé beiktatom. Atyáink Istene megengedte Szentségednek, hogy az országban ebben a fontos részében nehéz küldetést véghezjessen. Ha a hadsereg arra hivatott, hogy véraldozatok árán az ország határait megvédelmezze, úgy az egyháznak az a kötelessége, hogy

a lelkek megerősítése és az erkölcsi erők megacélozása révén megvédje az ország lakosait. Azzal a ténnyel, hogy a pásztorbotot Szentséged kezébe adtam, bizonyosságát adtam annak, hogy

uralkodói lellemmel különös figyelemmel viseltetek eme történelmi országrész lakóinak sorsa iránt.

A máramarosi egyházmegye nem gazdag, sőt elenyészőleg, egy olyan vidék, amelynek lakói nehéz munkával keresik meg mindennapi kenyerüket. Már csupán ezért is örülnie kell az ottani lakosságnak az új püspökség megalakításáért. Szentséged gondját fogja viselni a lelkeknek, nemcsak vallási szempontból, hanem a vidék gazdasági és kulturális előrehaladásában is nagy szerepet fog viselni. Ennek a határszéli püspökségnek létesítése nemzeti szempontból rendkívül nagy jelentőséggel bír és egyúttal

kihangsúlyozása etnikai jogainknak

és annak a ténynek, hogy határaink sérthetetlenek. A máramarosi püspökséget úgy alakítottuk meg, hogy az örökké fennmaradjon, mert Románia mai helyzetében véglegesnek tekinthető. A máramarosi püspökség újjáélesztése révén Szentségedet bízunk meg ennek az egyházmegyének vezetésével. Szentségedet, aki a nyugati hegyek fia és aki Erdély szívében látta meg a napvilágot. Szentséged jól ismeri a vidék lakóinak életét, bajait és fájdalmait. Úgy bel, mint külföldön végzett tanulmányai és egyházi pályafutása is biztosíték arra, hogy valóban azt a lelkipásztort találtuk meg, akire valóban szükségünk volt. A Mindenható áldja meg Szentséged magas lelki és nemzeti kiüldetését. Fogadja jókívánásaimat és tolmácsolja egyházmegyéje lakosságának, hogy nagy szeretettel viseltetek irántuk

Memel

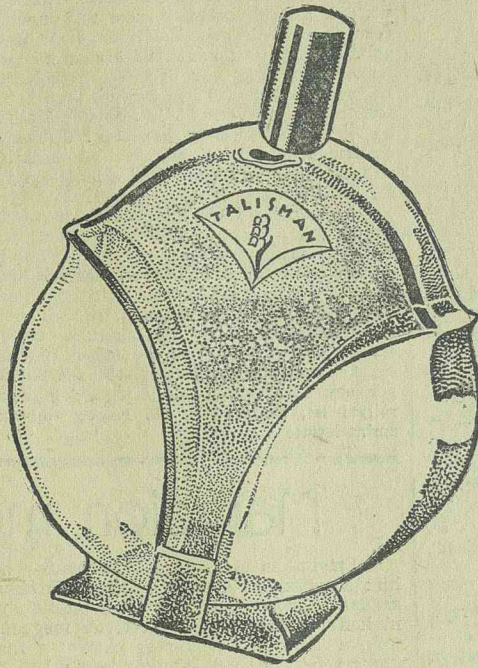
Anglia és Franciaország jegyzéket intéztek Németországhoz a memeli kérdés tárgyában. Ez a jegyzék nem a nagyhatalmak közötti szokásos érdeklődés és valamelyik másik hatalom célja tekintetében, mert a két nyugati hatalom közvetlenül érdekeltek abban, hogy a Memelvidék megmaradjon litván szuverenitás alatt? A dolog historikumára van szükség ezen állítás megértésére.

A probléma nehézsége abban áll, hogy Memel vidéke, vagy ahogy litván nyelven mondják: Klaipėda 96 százalékban németek által lakott terület. A versaillesi szerződés 99. pontjában Németország az antant hatalmaknak engedte át a Memelvidéket és egyben előre is kötelezte magát arra, hogy el fogja segíteni minden döntést, amelyet ezek a Memelvidékre és lakosságára nézve hoznak. Szó van egy 2400 négyzetkilométernyi területről, amelyen kb. 180 ezer ember él. Három éven át a nagyhatalmak kitértek Litvánia azon követelése elől, hogy a Memelvidéket az új köztársasághoz csatolják és ennek legnagyobb ellenzője Lengyelország volt, amely maga is igényt tartott a Memelvidék feletti szuverenitásra. 1923 januárjában a litván hadsereg önhatalmulag megszállta a Memelvidéket és ott egy ideiglenes kormányt állított fel, majd 1923 január 19-én nemzeti tanácsot hívtak össze, amely kimondta a Litvániával való egyesülést. A következő hónapban, tehát 1923 február 18-án összegyűlt nagyhatalmi értekezletnek már nem volt más hátra, mint a fait accompli elismerése, de ezt azzal a fenntartással tették meg, hogy a kaunasi kormány elismeri a Memelvidék önkormányzatát, a német lakosságnak teljes kulturális és közigazgatási önrendelkezést ad. Ez eredményezte az 1924. májusában megkötött egyezményt, amelyet Litvánián kívül négy nagyhatalom: Anglia, Franciaország, Japán és Olaszország írtak alá és egyben garantálták a Klaipėda (Memel) jogi helyzetét. Ezt az egyezményt Németország nem írta alá, de arra szükség nem volt, mert a területről már a versaillesi szerződésben lemondott.

A nemzetközi egyezmény három függőléssel bír. Az egyikben a Memelvidék jogállását tisztázták, a másik a memeli kikötőre vonatkozik, a harmadik függőlék pedig kimondja, hogy Litvánia valamennyi aláíró hozzájárulása nélkül nem mondhat le a szuverenitása alá került területről. Az önrendelkezési jog biztosítását az aláíró hatalmak elváltatták, ezzel a német lakosság érdekéről is gondoskodás történt. Különösen fontos a kikötőre vonatkozó rész, amely Lengyelország igényét akarja kielégíteni. Ennek alapján a kikötő szabaddá lett, amely a Népszövetség ellenőrzése alatt áll és a kikötőhöz vezető vasút Lengyelország elől el nem zárható. A Memelvidék alkotmánya szerint a parlamentben minden 3000 lakos egy képviselőt küld. A kormányzatot a kormányzótanács gyakorolja, amely öt tagból áll és élén egy elnök van, akit a litván köztársasági elnök nevez ki. A direktórium többi tagját a diéta választja meg. Ez a választás folyik le vasárnap és ennek eredménye hat izgatón az európai külpolitika felületére.

Memel ügyének ilyen rendezése sohasem elérhető ki a német körökét. Számos panasz, konfliktus került a Népszövetség elé, de ezek sohasem nyertek végleges megoldást. Az utóbbi öt évben a német kormány közvetlen tárgyalásokkal igyekezett a memeli németek panaszait a litván kormányhoz elintézni, de minél jobban nőtt Németország hatalma, annál zámosabbak voltak a panaszok és ezek kedvező megoldást ezután sem nyertek. A diétában a legutóbb 45 német képviselő volt, tehát többséget alkottak, úgyszintén a direktórium öt tagja közül legutóbb három német volt. A vasárnapi választások az erőviszonyokat még jobban a németek javára építették ki. Dacára a másfél évtized óta tartó litván letelepülésnek, a németek óriási többségben vannak és a memeli német lapok az utolsó hetekben nyíltan hangoztatták az önrendelkezési jogot. De a kérdést Berlin és Kaunas egymás között nem intézheti el. A Memelvidék voltaképpen nemzetközi és a nemzetközi jog szempontjából Litvánia csak mandatórius hatalomnak tekinthető, amely a nagyhatalmak által átruházott jogot bír. A vérszó a nagyhatalmaké. Igaz, hogy Olaszország és Japán — az egyezmény két aláírója — nem fogja elnevezni a Memelvidék jogi helyzetének megváltoztatását, de ehhez a másik két nagyhatalomnak a beleegyezése is szükséges. Ez az a jelleg, amely az angol-francia jegyzék Németországot figyelmeztette.

Nem valószínű, hogy az aránylag kisjelentőségű

Egyetlen
TALISMAN
az Ön számára

a „TALISMAN”
KÖLNIVIZ ÉS PARFUM

A legfinn ház — amely
annyi utóérhetetlen sikkot
megteremtője — legújabb
kreációja.

Talizmán az örök tavasz illatát,
az ifjúság és üdeség báját idézi.

KÖLNIVIZ ÉS PARFUM

TALISMAN

CSAKIS EREDETI CSOMA
GOLGASBAN VALÓDI

Legrain

A pénzsóvár gazda esete a furfangos cigánnyal és a bölcsek harmatával

Barbu Trifu vingaí jómódu gazda mindenkor nagyon éhes volt a pénzre. Néhány hónap előtt az egyik kocsmában összeakadt Bot Petre cigánnyal, akivel arról beszélgetett, hogyan lehetne sok pénzhez jutni. Bot bugyellárisában véletlenül volt vadonatúj ótszáz leles bankjegy, amelyet megmutatott a gazdának és megkérdezte, mit szol hozzá.

— Nagyszerű pénz, — mondotta Barbu Trifu, — bár volna belőle egy kilo.

— Hát ez könnyen lehetséges, — mosolygott titokzatosan a cigány. Aztán sugva elmondotta, hogy ezt a bankot maga csinálta. A sógorával együtt volt egy bankóprés, de amikor az első gyártmányokon osztozkodni akartak, összevesztek és sógora dühében összetörte a pénzcsináló gépet. Ujat kellene szerezni, de ez tizezer leibe kerül.

Barbu Trifu hajlandó volt a tizezer leit rendelkezésére bocsátani és — vette a cigányt a lakására, ahol a pénzt odaadta. A cigány akkor elárulta azt is, hogy van egy folyadék, amelynek a bölcsek harmata a neve. Ezzel holdvilágos éjszakán pont félkor ólomból ezüstöt, vasból aranyat lehet csinálni. Csak le kell önteni az ólmot és a vasat a bölcsek

harmatával és huszonnégy óráig nem szabad megélni. Bot Petre adott egy kis üvegesével a bölcsek harmatából Barbu Trifunak és ezenkívül egy ezüst-rudat is a markába csusztatott azzal a megjegyzéssel:

— Ezt a szinezüstöt is magam csináltam.

Aztán elment, hogy majd a megvásárolt pénzcsináló géppel pár nap mulva visszatér. Barbu Trifu pedig az első holdvilágos éjjelen nekifogott az ezüst és arany gyártásának. Ólmot és vasat leöntött a bölcsek harmatával. Mikor azonban huszonnégy óra mulva megnézte, az ólom változatlan volt, a vas ellenben megrozsdásodott. Erre megvizsgálta jobban a kapott ezüst rudat és kiderült, hogy az nikellezet acél. Bot Petret is hiába várta vissza. Hetek mulva találkozott vele Temesvárotól és nyomban a rendőrségre vitte.

Most játszódtott le a temesvári törvényszék előtt a történet utolsó jelenete, amikor Bot Petret nyolc hónapi fogházra ítélték. Az ítéletét tudomásul vette, de megjegyezte, hogy a bölcsek harmatával csak a buták próbálkoznak.

kérdéssel Németország újabb bizalmatlanságot keltené azoknál a nyugati hatalmaknál, amelyeknek tujában barátságát keresi. A memeli kérdés Németországra nézve inkább morális jellegű és nem anyagi érdekű. A kikötő alig tudna fennmaradni, ha nincsen lengyel és litván hátsó országa, már pedig feltehető, hogy a német kikötőt a lengyelek nem

Keresnének fel, hanem a litván partokon a két ország más kikötőt építené. Egyébként a Memel Németország akkor teszi a kezét, amikor akarja és arra kivárhat kedvezőbb külpolitikai helyzetet is, mint a mai, amelyben a memeli szuverenitás követelésével csak még jobban elmérgesíteni a német-lengyel viszonyt.

VIII. Edward lemondásának második évfordulója

Mi sem jellemzi tempóban rohanó korunk ütemét annyira, mint az a gyorsaság, amellyel a tegnap legnagyobb szenzációi eltűnnek a nagy süllyesztőben, amelyet történelemnek hívunk.

Két esztendeje csupán, hogy: 1936. december 10-én VIII. Edward angol király az egész világ lélegzefejtő izgalma közepette lemondott trónjáról. Két esztendeje csupán ennek a valóban történelmi jelentőségű eseménynek és ma már ez az akkor szinte pattanásig feszülő idegekkel figyelő világ két napihír között közömbösen veszi tudomásul, hogy: „A windsori herceg és felesége visszatérnek Angliába”.

A drámaian izgalmas eseménynek mekkora sorozata van bezsúfolva ebbe a két esztendőbe! Háborúk, új szövetségek és új ellenségeskedések, — egy újabb világháború szinte hetenkint megismétlődően fenyegető réme: ennyi szörnyűségnek kellett ez alatt a két esztendő alatt az emberiséget fenyegetnie, hogy az el tudjon felejteni egy annyira hatványozottan, a szinte az örökkévalóság számára teremtetett témát, mint: „Királyi korona és szerelem”, avagy: „Egy országot egy asszonyért”.

Az egykori VIII. Edward király, a Brit Világbirodalomnak kerekén egynegyed századon keresztül körülrajongott walesi hercege, napjainkban szinte észrevétlenül fog visszatérni abba az országba, amelynek trónjáról két év előtt mindörökké lemondott. A hazatérés tényét nyugodtan tudomásul vette már minden angol polgár és az idegen országoknak sokmillió egykori rajongója: még csak egy apró, tisztára magánjellegű családi etikettkérdést kell elintéznünk és akkor megjelenik majd a szürkeujabb napihír: „A windsori herceg és neje megérkeztek Angliába”.

Két év még a mai élet halálos üteme mellett sem adhat igazi történelmi távlatot, de bizonyos, hogy ma mégis már inkább fel tudjuk ismerni a dolgok lényegének körvonalait, mint akkor, az izgalom kellős közepén. Bizonyos, hogy VIII. Edward azon az emlékezetes decemberi estén nem hazudott, amikor a rádión keresztül élőszóval jelentette be sokszázmillió alattvalójának és hallgatójának, hogy azért mond le a világ legnagyobb birodalmának trónjáról, hogy elvehesse azt az asszonyt, akit szeret. Nem hazudott és mégsem mondott igazat. Ezt természetesen akkor ő maga sem tudhatta, hogy azon az egy asszonyon kívül, aki elvonzotta őt a trónról és Angliából, — mennyi és milyen hatalmas taszítóerő működött közre abban, hogy benne ez a végső elhatározás megéreljődjék.

Az angol királyi méltóság nem egy egyéni ember testére van szabva, hanem sokszázados intézmény, a multához és a hagyományokhoz göresösen ragaszkodó berendezéssel. Ehhez a hagyományhoz kitűnően alkalmazkodott nagyszerű ösztönével Victoria, — szolgálta azt, amikor egyben a maga szolgálatába állította, VII. Edward — és szinte ideálisan — mert egészen személytelenül — állott a birodalom élén VIII. Edward apja, V. György is. A fiatal király azonban: VIII. Edward nem akart, de nem is tudott volna egyénitlen és személytelen lenni — egyszerűen azért nem, mert tulságosan kifejezett egyéniség és tulságosan egyéni személyiség volt.

Baldwin miniszterelnök és az angol politikai élet legtöbb irányítója nemcsak VIII. Edward trónraléptétől kezdve kísérték aggódó figyelemmel, sokszor egészen meglepő és váratlan utjain, hanem már jóval előbb, még walesi herceg korában. Az ifjú walesi hercegek szociális és modern állítottsága közismert volt és nyílt titok volt a hagyomány, a maradisággal szemben gyakran megnyilatkozott ellenszenv.

Hogy mennyire nem egyedül az asszony volt az ok a trónlemondásra, azt mi sem bizonyítja világosabban, mint hogy V. György halálakor Angliában országszerte folytak a találgatások afelől, hogy hajlandó lesz-e a walesi herceg a trónra lépni, vagy pedig — el sem fogadva a koronát — mingyárt öccsének, az akkori yorki hercegnek engedi át a sort. Pedig abban az időben Mrs. Simpson még semilyen szerepet nem játszott Edward életében. Tehát előbb volt meg az ok a lemondásra és csak utóbb ama másik ok: az asszony, aki — ha ebből a szempontból nézzük a dolgot — legalább is annyira volt ürügy a trónlemondásra, mint amennyire annak igazi oka.

Mert bizonyos, hogy VIII. Edward valóban na-

gyon szerette ezt az asszonyt. Miután szerette: természetesen feleségül akarta venni. Azonban az a nő, akit a király szeretett, nem volt angol származású és emellett még ismétlenül elvált asszony is volt. Angliában és annak udvarában elképzelhetetlennek tűnt, hogy egy ilyen asszonyból Anglia királynéja lehessen. VIII. Edward eleinte nem értette meg a nagy ellenállást, nem is érthette meg, hisz különböző nyelven beszéltek: ő, a király, az értelem és az értelem szavaival, — amazok: Baldwin, az udvar és a „Society” a hagyományok és a királyi intézmény külön nyelvzetén.

Amikor azután VIII. Edward végre felismerte, hogy a két álláspont összeegyeztethetetlen: akkor azzal a gyorsasággal és azzal a pőznélküliséggel, amely egész életében egyik fő jellemvonása volt és maradt, — levonta a következményeket. Ha trónon maradva, nem veheti el azt az asszonyt, akit szeret: akkor leszáll a trónról, hogy így elháruljon az egyetlen akadály. Ez történt 1936. december 10-én; és bizonyára még sok egyéb, amelyről nem tudunk. Anglia egy igaz emberrel és a legboldogtalanabb királlyal lett szegényebb, aki boldog emberré vált, amint letette a koronát.

Maradion meg a gyerekek...

Szívünkbe markolt az ünnepváró héten a hír: a moszkvai gyerekek kölcsönjátékkal játszanak! Kölcsönzöböl kapják a játékok, vigyázni kell nagyon rájuk, mert, ha megrongálódnak, a kölcsönző népbiztos ráival a mamára, hogy a játék új volt, amikor kapta! ... Miért nem forog a rugó a kis automobilban, a sineket miért nem lehet egymáshoz illeszteni, miért koptatta le a gyerek a festéket a trombitáról, a babának a háta hogyan feslett fel és most ime szivárog belőle a baba vére, a fűrészpör!

Figyeljük a szovjetgyereket, amikor játszik, nehogy kegyetlen legyen a kocós babával, az istenért el ne görbítse a kardot. Vigyázz reá, nem a tied! A játék visszajár, a játéokra még más gyerekek is van szükségük, azt hiszed, hogy te vagy csak a világon?

Hát ezt megint ki találta ki emberek? Ki jött rá arra, hogyan lehet a kölcsönjátékkal boldogtalanítani a gyereket? Hát van szivetek a gyerekeknek azt az édes boldogságát megfontolva, amit a magántulajdon első öröme szerez? Nem láttak még soha szikrázó karácsonyfa alatt kipiruló angyalarcokat, vagy kis karokat, amelyek építőkövet, gőzgépet, ágyut átölelnek és kérlik: ez az enyém? A tied! És ebben a válaszban benne van az ösztönös boldogság, amit a magántulajdon okoz. Az „enyém” tudatának örömeit már rég felgyújtották Moszkvában, de hát álmodni sem szabad? Nem szabad gyermekálomban szenderegni és boldogan ábrándozni arról, hogy a csunya mamutvilág liliputi mása, a játék, mégis megszerezhető? A francia baba, amely oly engedelmesen alszik, ahogy lefejtetik, a kis kékselymes ágy, a csinos konyha nem a mi kislányunké, a piros és kék építőkö, amely fantasztikus várakat, boltívet hidakkal köt össze, vagy a képeskocka, amely a dzsungel renetegjének hat képét ábrázolja, a kis szatósbotl hoszonkét fiókkal már nem a mi fiunké? Vissza kell adnia, csak kölcsön kaptak.

Kölcsönbe! Már sok mindent vettünk kölcsön. Pénzt és tárgyakat. A pénznek örülni is tudunk, de a kölcsöntárgyak feletti örömben mindig a használat korlátosságának fájdalma nyílt bele. Hiába feszül rajtad a frakk, holnap vissza kell küldeni. A lakkipőre vigyázz, nem a tied, jaj az ezüsttál csak össze ne karcolódjon, a kölcsönszerviz egy darabját ne ejtse le a szobalány. Ezek mind apró gondok, amelyek beárnyékolják a vélt tulajdont, a potemkintulajdont, hogy oroszos legyen. Ez a negatív félelem emlékeztet arra a pozitív boldogságra, amit az „enyém” érzete okoz. Ennek az érzésnek teljes vadása tör fel a gyerekből, amikor a baba fejét kicsavarja, amikor ront és bont, kislányos kíváncsisággal, vagy fiús szilajsággal. A tulajdon atavisztikus akarása teljes vadással tör fel a gyermekben és a szovjeturak talán éppen ezt az ösztönös magántulajdoni büszkeséget, a birvágyás spontán feltörését akarták a gyermekben megfékezni, amikor játékokat adtak a kezébe, de olyant, amely nem az övé! Kegyetlen kegyelem. Fájóbb öröm bűnül. Csaknem olyan kegyetlenség, mintha cukorbeteg embert cukrászdába alkalmaznak, vagy a holtéhes emberrel a párolgó gulyást megszagoltatják. A gyermekjátékban nem a játszás az öröm, nem a nagy világ kicsinyített és egyben leszépitett miniatür-

Szenvedéseim majdnem 20 évig tartottak...

Írja többek között Olariu Ioan Kolozsvar, Str. Petrovici 7., majd folytatja... „A hosszú években keresztüli nagy gyomor-fájdalmaitól hála Istennek és a Gastro-D. orvoságnak, valahára teljesen gyógyult állapotban írom e pár sort, habár megkésve, de e köszönettel tartozom. Szenvedéseim majdnem 20 évig tartottak, a sok orvosság és diétázás az utolsó időben már nem használt semmit, míg az ujságban olvastam a Gastro-D. cikket, magam is vettem egy üveggel, amelynek használata után már éreztem javulást és így még három üveggel vettem, melyeknek elhasználása után teljesen egészséges lettem, fogyaszthatok bármilyen ételeket. Ismétlenül mondom köszönetet gyógyszerész úrnak és a Gastro-D-nek”.

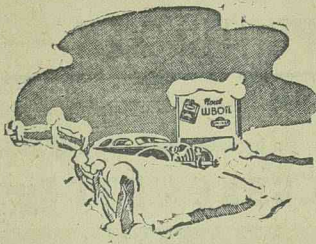
Orvosok is ajánlják.
Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Osaszár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

jének megismertetése, hanem az ajándékozás, amely a jogi könyvek szerint tulajdonszerző tény. Az a játék, amelyet nem ajándékoznak, hanem kölcsönadnak, az a gyermek egész örömet elrontja, az csak megkívántatja vele az álmok álmát: a korlátlan uralmat, a dolgok felett, a magántulajdont. Ime, ezt érik el a pedagógiai fogással a szovjeturak, hogy a kis lélekesemétkben felkel és utraszál a vágy: teljesen úrrá lenni hidak, vasutak, boltok, ágyuk, katonagládák felett. Tudtára akarták a gyerekeknek adni, hogy nincsen a világnak az az apró tárgya, amit az ember magának mondhat és a játékok álomvilágában is a szent közösségre kell gondolni: de az az elgöriből kis szájj a moszkvai gyermek arcán, az a kis nedves fény az apró kis orosz szemekben, legyen tanum arra, hogy a gyerekeknek hurjait megpengették és ezeken az elvitatott tulajdonézés fájdalma rezeg, úgy, mint sötét, donvidéki éjszakákon felsír a fájdalom, úgy, mint egy Dosztojevskij-regényben bűg az életsirtás.

Mert a felnőtt emberekkel lehet vitázni, lehet az agyukhoz és belátásukhoz szónokolni, hogy így jó, amugy rossz, de a gyermekvilága nem erről a földről való, az a földnek ideszakadt kis szigete, amelyben értelemnélküli érzések dudvája nő és az emberi pimaszágig való fel-növés az álmok birodalmában folyik le, amelyet megbontani nem volna szabad. Akármilyen egyszerű, szegénygyerekek való játékok adjanak a gyerekeknek, de azzal élje végig azt az álmódó életet, amelyet a valóság amugy is összetör egyszer. Álmódja végig az ő álmát a játékkal és engedjék, hogy szétszedje, szétdarabolja, hogy a végokot kereső emberi nyugalanság arcpirosító izalmának első feltörésével vegye teljesen birtokába az álmot — a játéktárgy megsemmisüléséig.

De kölcsön... Hiszen a kölcsön nem is tagadása a magántulajdonnak, hanem a más tulajdonának elismerése. A kisembernek, a gyermek számára kanyarodó fájdalmában nem csak az az érzés van benne, hogy „nem az enyém”, hanem az is, hogy „másé” és így egészen korán rakják vállára azt az emberi keresztet, amely az életben úgy nyom azért, mert másnak van, nekünk nincsen. Asszony, arany, egészség mind azért fáj, mert másnak van belőle és ha alalmaznak kapunk belőlük valamit, azzal kapjuk a keserűséget is, vagy mindez csak az életnek kegyelmes játéka, az öröm izeltetése, amelyet másnap vissza kell adni — kölcsöndíjjal együtt. A könyv, amely magával ragadott, első oldalon arra figyelmeztet, hogy gondolj a büntetőtörvénykönyvre, amely az ilyen bitang kölcsönvevőkre lesújt, a könyvet nyolc nap alatt add vissza a kölcsönözvővalatnak, mert büntetést fizetsz, a kölcsönfrakkot ne gyűröd össze, mert fizeted a vasalást, az utra elkért disznóbőr-áskát ne hasítsd fel, mert újat vétetnek ved. Szóval, lealázó és korlátozó helyzetet a kölcsönzés, a nincstelenségnek, a hiányosságoknak emlékeztetője és azért hagyják ki a gyermeknek az életnek abból a játékból, amely földi felszerelésünk tökéletlenségének keserű ízét kelti fel. A játékszer, a karácsonyi áhitat, a magnézium fény mómora, a mi magunk legédesebb multjának hangulata. Legyen ez mindig a gyereké. Hagyják náluk a játékokat.

M. J.

Az UJ LUBOIL POLAR

tél idején is biztosítja motorja kifogástalan működését,
hála alanti tulajdonságainak:

- ALACSONY FAGYPONT, ami könnyű indulást tesz lehetővé
- RENDKÍVÜLI VISCOSITÁSI INDEX, azaz a viszkozitás és a kenő tulajdonságok minden hőmérséklet mellett megőrződnek
- STABILITÁS, azaz ellenálló az oxidációval szemben és a szénképződés minimális
- A KENOPELOLET TÖMORSEGE, míltal a motornak mozgó részei nem kopnak és a benzinfogyasztás a minimumra csökken.

UNIREA S. A. R. DE PETROL

Miről tárgyal a két Amerika Limában?

Erdekes visszaillesztés Lima történelmi multjára. — Fontos napirend és békenyilatkozat

Lima, december 16. A pánamerikai konferencia, amelyet most nyitottak meg Peru fővárosában, Limában, „a királyok városában”, új fejezetet nyit ennek a városnak négyszáz éves történetében.

Joggal választhatták éppen Limát ennek a fontos tanácskozásnak színhelyéül. Talán egyetlen délamerikai város sem lett volna olyan alkalmas az amerikai államok vezetőit egybegyűjteni, mint Peru fővárosa, amely az ós-amerikai kultúra, a spanyol alkirályok hosszu és pompás tündöklése, végül a köztársasági kor modern haladása közepette is valami egészen különös, egyéni jellegű tudott megőrizni.

Sehol a világon nem gyönyörködhetne az Újvilág száz delegátusa egyazon helyen a tősgyökeres amerikai építészeti és művészet csodáiban: az inkább ciklopi építészeti remekműveitől a spanyol-amerikai barokkon keresztül a perui építészeti legmodernebb alkotásáig. Sehol másutt Amerikában nem találkozunk olyan harmónikus

a benszülött kultúra és a büszke tradíció a mai világ rohanó tempójával.

Amikor Cordell Hull, az egyesült Államok külügyi államtitkára, először lépte át a Torre-Tagle órgrófk pompás, ősi palotájának küszöbét, amelyben ma Peru külügyminisztériuma székel, alkalmasint igen kedvezőtlenül üttött ki számára az összehasonlítás washingtoni kópálotájának sivar gránit-frontja és hideg folyosói, meg a Torre-Tagle órgrófk bámulatosan szép majolikával díszített „patio”-ja — udvara és művésziesen faragott mahagoni erkélyei között.

Ha Cordell Hull kíséretének a Harvard egyetemét végzett tagjai egy kicsit körülnéznek Limában, megtudhatják, hogy már száz évvel ezelőtt, hogy a Cambridgeből kivándorolt angol John Harvard kétszázhatvan kötetes „könyvtárával” megalapította az Egyesült Államok leghíresebb egyetemét: Limában már javában virágozott az United de San Marco. Az európai kultúra nem Newyorkban, nem is Rio de Janeiroban, vagy Buenos Airesben, hanem Limában vetette meg először a lábát.

A pánamerikai konferenciák színhelye idáig Washington, Mexico City, Rio de Janeiro, Santiago de Chile, Habana, Montevideo és Buenos Aires volt. Limában idáig még nem üléseztek az amerikai kontinens delegátusai, pedig Peru fővárosa, amelynek Francisco Pizarro, a világtörténelem legvakmerőbb hódítója, „a királyok városa” nevet adta, ma több mint félmillió lakosra lehet büszke.

Háromszáz éven át volt a Rimac folyó partján elterülő város

a spanyol világbirodalom második fővárosa. Maga Pizarro is kilenc évig székel Limában, majd utána ez lett a spanyol alkirályok állandó rezidenciája. A XIX. század elején, a délamerikai államok függetlenségi harcának kiroban, Ubaldo és Aguilar alatt Peru hazafias érzelmű lakossága

fellázadt a spanyol uralem ellen.

Kísérletük vérbefült és úgy Ubaldo, mint Aguilar életével fizetett vakmerőségéért. Vértanuhaláluk meghozta Peru felszabadulását, mert San Martin argentin tábornok az „andesi hadsereggel” és a chilei flotta főparancsnoka, lord Cochrane, segítségül siettek. Csatlakozott hozzájuk Simon Bolivar is, „Dél-Amerika felszabadítója” és miután lord Cochrane hadihajói rommá lötték Lima kikötőjét, Callao: a spanyol csapatok kénytelenek voltak kivonulni.

A pénteken megnyitott nyolcadik pánamerikai konferencia főcélja az, hogy a háborús veszélyektől és ideológiai nézeteltérésektől marccangolt világban

az amerikai kontinens államainak együttműködését

teremtse meg. A mostani pánamerikai konferenciának igen nagy jelentősége van, mert mindenki úgy érzi, hogy az ötvenéves multra visszatekintő pánamerikai mozgalom most választura

érkezett és a limai határozatoknak messze az amerikai kontinensen túl terjedő jelentőségű lehet.

A hivatalos napirenden tulmenően — ezt még júniusban állapotították meg — a delegátusoknak a következő kérdésekben kell állást foglalniok:

1. Áttérjen-e a pánamerikai mozgalom, a mely idáig csupán kulturális és technikai együttműködésre törekedett, a politikai vágányra?

2. Az amerikai államok tengerészeti védelmét helyezték-e közös alapra vagy pedig továbbra is minden állam a maga szempontjainak megfelelően dolgozza-e ki haditengerészeti programját?

3. Amennyiben az amerikai kontinens haditengerészeti védelmét egységesen dolgoznák ki, dolgozzák-e ki előre a közös védelmi tervet, vagy pedig minden egyes esetben a kölcsönös információk alapján lassan-e az együttműködés kiépítéséhez?

4. Hogyan lehetne Kanadát bevonni egy esetleges európai vagy ázsiai támadás esetén a kölcsönös védelmi rendszerbe, tekintve, hogy Kanada, mint a Brit világbirodalom tagállama, nem vesz részt a pánamerikai konferenciákon?

5. Hogyan lehetne a Monroe doktrínát, a melyben az Egyesült Államok egyoldaluan mondják ki csupán, hogy „Amerika az amerikaiaké”, a konferencián résztvevő államok kölcsönös és közös nyilatkozatává átalakítani?

6. Célszerű lenne-e, ha az amerikai államok látható frontot alakítanának a demokratikus ideológia védelmére a diktatórikus és kommunista ideológiákkal szemben?

Nehéz lenne jóslatokba bocsátkozni a limai konferencia kimenetelét illetően. Roosevelt elnök a nyilvánosság előtt is

lekötötte magát az amerikai kontinens közös és kölcsönös védelme mellett,

viszont Latin-Amerikában szemmeláthatóan nagy nézeteltérések mutatkoztak az Egyesült Államok által képviselt és a demokráciaellenes felfogás között.

Diplomáciai szempontokból sok minden szól Roosevelt programja ellen. Miután a konferencia napirendje jóval a müncheni egyezmény, valamint Hankau és Kanton elfoglalása előtt készült el: az érdekelt amerikai államok állásfoglalásukat nem tudták a szokásos diplomáciai uton kellőképpen előkészíteni. Ez azzal a következménnyel jár, hogy a delegátusoknak minden fontosabb állásfoglalás előtt

meg kell kérdeznök kormányaikat, sőt parlamentjeiket is.

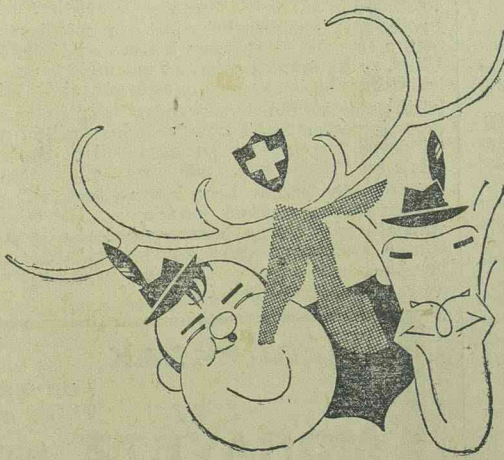
Ezzel szemben a limai pánamerikai konferencián személyesen is résztvesz Hull államtitkár, valamint az amerikai államok legtöbb vezető külpolitikusa. Ez arra látszik mutatni, hogy a limai konferencia esetleg

meglepetéseket is hozhat.

Főltöbbség valószínűnek látszik, hogy Limában az amerikai államok eddigi megemlékezési és konzultatív egyezményeiket közös

békenyilatkozatban

fogják összefoglalni. A Népszövetség teljes csődje alkalmasint utját fogja állani annak, hogy az amerikai államok a Népszövetség mintájára pánamerikai szövetséget kössenek.

Jöttünk, láttunk, győztünk

Felejtse el gondjait
Hozza el nevető izmait
Jöjjön és mulasson velünk

a Scalabán

péntektől kezdődőleg megjöttek

STAN és BRAN

mint turisták

Ujjé a hegyekben nagyszerű
Pótműsor, a legújabb Metrojurnál

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A Drakula film

igen háborzongató vámpir-regény alapján készült s mint már köztudott Lugosi Béla, Boris Karlov, a legkitünőbb megdöbbentési szakemberek dolgoznak benne. Érdekes számukra az is, hogy ez a történet Erdélyben játszódik, innen indul el világkörü utjára egy mohos lovagvárból az elátkozott gróf, aki azután a legnagyobb veszedelmeket támasztja mindenütt, amerre csak jár. Ez volna a nevezetes film. Előkészületeinél azonban az amerikai cenzura igen sok nehézséget támaszt. Ugy vélik, hogy a közönség nagyon meg fog ijedni, ha ezeket a jeleneteket látja és ezért azt javasolják, hogy okkal-móddal kerüljék azt, ami nyugtalanít. Mindenesetre nehéz ez egy grand guignol filmmel, amelynek épp az a sava-borsa, hogy felizgassa a kedélyeket. Mondhatnánk azt is, hogy igaz van a cenzurának. Miért rémüldözzön a közönség a vázson előtt? Azonban vélhetjük úgyis, hogy miért e sok hühö egy pohár vizért? Mert ugyan, mit érthet egy kísértet-történet a mai ember idegeinek? Mikor a való életben folyik különbsé ki-sértetjárás. Nem babonásabb, rémületkeltebb-e például a vegyi műhelyek legújabb találmánya, a phosgen, amelyből két mázsa elég, hogy elpusztítsa példának okáért egész Londont? Vagy azok a fullasztó gázok, amelyek néhány óra alatt ember, állat, növényvilággal együtt megfojtanak óriási virágozó területeket? Vagy ismerettségük korunk további vívmányait, amelyek felülmúlnak minden rémregényt és véres fantáziát? A Drakula film mindezekhez képest valóban ártatlan rózsavíz történet és nem fog az ártani a mozi látogató közönségnek. Időzzük inkább Gorkij, aki az Éjjeli menedékhelyben mondja ezeket az épp ma időszerű szavakat: „nem a halottaktól kell félni, hanem az élők-től...”

— Az országos gyermek-támogató mozgalom sikere. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, Marinescu dr. egészségügyi miniszter a falvak szegénysorsu gyermekeinek támogatása érdekében felhívással fordult az ország lakosságához. A miniszter szavai a legtávolabbi vidékig is eljutottak és mindenütt a legnagyobb megértéssel tárták. Az adományok valósággal özönével érkeznek a fővárosba és azt természetesen nyomában az arra rászoruló gyermekek jobb élelmézésére fordítják. A tanuló ifjúság is részvesz ebben a dicséretre méltó munkában és számosan uzsonnapénzüket küldik el, hogy nyomorgó társaikon segítsenek.

— Volt GPU-ügynök titokzatos halála Franciaországban. Párisból jelentik: A hatóságok arra a megállapításra jutottak, hogy Agabekov volt GPU-ügynököt, aki a nyár folyamán elűnt, Délfranciaországban meggyilkolták. Agabekov még pár évvel ezelőtt kilépett a szovjet titkosrendszereinek kötelékéből és ekkor Franciaországban leleplezésekkel szolgált a GPU működéséről. Később kiutasították az országból, a nyár folyamán azonban ismét megjelent a francia fővárosban. A rendőrség megállapítása szerint Agabekov ekkor találkozott Burcif volt orosz forradalmárral, akinek különböző okmányokat adott át. A találkozás pillanata óta nyom vesztett. A rendőrség hosszas nyomozás után megállapította, hogy a volt GPU-ügynök az egyik délfranciaországi faluban álnéven telepedett le és ott titokzatos körülmények között meggyilkolták, holttestét pedig eltüntették.

December 17
Szombat
Lázár, Eugenia,
Dániel

1551. december 17-én gyilkolták meg Alvincen volt kastélyában Utyeszenovics-Martinnuzzi Fráter Györgyöt. Mint egyszerű kályhafűtő kezdte meg pályáját Mátyás király fiának, Corvin János hercegnek az udvarában. Később Szapolyai János király szolgálatába lépett, aki hadi pályára akarta nevelni. Azonban nem volt kedve a katonasághoz és azért a pálos rendbe lépett. Idővel bíboros és esztergomi hercegprimás lett belőle. Mint államférfi elsőrangú volt. Sokat tett Szapolyai János özvegyének, Izabella királynénak és fiának, János Zsigmond fejedelemnek az érdekében. Az osztrákok mindig acsarkodtak rája és a bécsi udvar Castallo spanyol szoldossal megölette. Holtteste két hónapig hevert az alvinci kastély egyik szobájában, amíg végre a gyulafehérvári káptalan eltemette.

1800. december 17-én született Czuczor Gergely költő és nyelvtudós. Földmives szülők gyermeke volt. Bencésrendi paptanár volt, aki növendékeit az irodalomra tanította és maga is verselt. Több elbeszélő költeményt és számos lírai verset írt. 1848-ban Riadó című verse miatt hat évi börtönrre ítélték. 1851-ben, miután három évet kitöltött büntetéséből, kegyelmet kapott. 1866-ban halt meg.

1866. december 17-én született Marosvásárhelyen Ferenczy József festőművész. Pesten és Párisban tanult, majd — amikor már ismert neve volt — Temesvárt telepedett le és ott élt haláláig. A vármegyháza számára megfestette az egykori főispánok, a városháza számára pedig a volt polgármesterek és képviselők arcképeit. A piaristák templomában a rendalapító Calazanti Szent József életéből merített négy képe látható. Nagyon szépek matyóképei és muskátlijai. Temesvárt sok képe van egyes uriházakban.

(—) ELŐLEPTETÉSEK A VÁROSNÁL. Baran Coriolan dr. főpolgármester a városi tisztviselők kinevezését és előléptését intéző bizottság előterjesztésére több előleptést hagyott jóvá. Első osztályú irodai főnökhelyettesek lettek: Rodna Maria március 1-től, Mihailov Sándor december 15-től, Buzariu Victoria február 1-től, Vaieanu Zeno február 1-től. Gruin Iosif március 1-től és Boncea Cornel március 1-től, másodosztályú irodai főnökhelyettes lett Popovici Florica december 15-től, első osztályú irodatiszt lettek december 15-től Montia Elena és Magdi Iulian, február 1-től Jordan Iulia, Fischer Emilia, Savu Cornelia és Grigorescu Ion, március 1-től Costa Dionisie.

Karácsonyi ajándékok kiállítása

A józsefvárosi katolikus templom mellett, a Bratianu-utca 13 szám alatti ház két szobájában tündérvilág fogadja a látogatót. Magánosok és szövetkezetek ott állították ki készítményeiket: csupa gyönyörű karácsonyi ajándék és emléktárgy. A kiállított holmik változatos-sága, színpompája, izléses kivitele valósággal elkápráztatja a nézőt. A sok-sok tárgy értékét emeli az is, hogy nem pusztán csesebecse, hanem mind hasznos és a gyakorlati életben is nélkülözhetetlen. Nehéz volna a sok száz kiállított tárgyat különfélesége szerint felsorolni. Háziposztok, szőttek, konyharuhák, asztalkendők, törülközők, faragások, asztaldiszek, tisztafából való hasznos készítmények, gyertyatartók, hamutálca, feszületek, papírvágók, tolltartók, agyagáruk: korsók, tányérok, csészék, virágvázák, agyagszobrok és tömegtelen más egyéb. A gyermekek örömről sem feledkeztek meg a nagyok, mert vagy kétszáz játékabát állították ki, karakterbabát, mindenféle népviseleti bábút, kicsit, nagyot, mosolygót, síró. Aki körüljárja a kiállításon, örövendé állapítja meg, hogy ügyes emberi kéz gyári gépek nélkül mi mindenre képes. Most karácsony előtt kapóra jött a kiállítás azoknak, akik nem tudták magukat még elhatározni, hogy kedveseiknek milyen meglepetést szerezzenek karácsonyra. Itt bőven válogathatnak a szép, hasznos és olcsó ajándékokban. A karácsonyi ajándékok kiállítása december 22-én este zárul és egész napon át nyitva áll a nagyközönség részére.

SPORTCIKKEK — SKI

korcsolyák — fényképezőgépek

a legszebb karácsonyi ajándékok

KECSKEMÉTI Temesvár I. Bdl. Duca 2.

— Kémszervezetet lepleztek le Katalóniában. Barcelonából jelentik: Hivatalos jelentés szerint Katalóniában kémszervezetet lepleztek le, amelynek tagjai között a nagyvezérkar több tagja is szerepel. A kémszervezet forradalmát készítette elő. Ezzel egyidőben a hatóságok egy másik, hasonló céllal működő forradalmi szervezet tagjait is ártalmatlanná tették. Számos letartóztatást eszközöltek.

(—) A TEMESVÁRI SZENT KERESZT EGYESÜLET HAVI AJTATOSSÁGA holnap, vasárnap délután négy órakor lesz a belvárosi római katolikus plébániatemplomban.

— Új, titokzatos repülőgéppel kísérleteznek Londonban. Londonból jelentik: A Daily Mail jelentése szerint több nemzetközi szakértő a legnagyobb titokban olyan repülőgéppel kísérletezik Londonban, amely a legnagyobb könnyedséggel szállíthat bárkit egyik háztól a másikig. Ez a repülőgép éppen olyan könnyű vezetni, mint egy autót, ugyanazzal a biztonsággal, de négyszer olyan gyorsasággal. Egy helikopterről van szó, amelyet Raul Harner osztrák mérnök talált fel és annyira tökéletesítette, hogy bármely háztetőre leszállhat.

(—) ADOMÁNY A VÁROSI SZEGÉNYEK-NEK. Negreanu Constantin, a Negreanu Pavel bucarestii bérkereskedelmi cég temesvári fiókjának főnöke ötezer leit küldött a polgármesteri hivatalnak, hogy azt szegény emberek között szétosztssa. A város az adománnyért köszönetet mondott és közölte, hogy azt a mehalai móc telepek gyermekeinek juttatja. Az ötezer lei szétosztásával a polgármesteri hivatal Vuia Ion mehalai telekbirtót bizta meg.

(—) MEGALAKULT A BORBELY CÉH. A munkakamara részéről jelen volt Roscoban George elnök, Granitar Traian, az iparos osztály elnöke, Popovici Ioan főtitkár és Maniu, az iparosok osztályának titkára. Az aradi borbélyokat Birkenheiser és Jäger Péter, a lugosiakat pedig Wagen-dorfer János és Padurean Iosif képviselték. A közgyűlést Szlovik Rudolf korelnök nyitotta meg, majd a munkakamara nevében Roscoban George üdvözölte a megjelenteket, Ilincea Petru pedig a munkakamara vezetőinek mondott köszönetet megjelenésükért. A titkárnak kijelölt Cioca Isaia ismertette a céhekre vonatkozó rendelkezéseket, majd a jelölő bizottság javaslatára a következő vezetőséget választották meg. Igazgató tanács: Bobu Valer, Unguras Ioan, Gogoasca Vasile, Ilincea Péter, Todorov Lázár, Rausch János, Regep Dimitrie, Vim Vladimir, Juszt János, Folean Gyula, Pollinger Ferenc, Bittó Péter, Weisz Antal, Martin Jakob és Kiss Lajos. A felügyelőbizottság tagjai: Inisel Ioan, Pliesz Benedek, Schütz Miklós, Károly József és Nedici Livius. A jogi személyiség elnyeréséhez szükséges formasságok előkészítésével a közgyűlés Ilincea Péter és Juszt János borbélymestereket bizta meg.

(—) Ügyvédi iroda áthelyezés. Gatterburg-Venetu Livius bucarestii ügyvéd irodáját az Alcea Carmen Sylva egy szám S. I. alá helyezte át. Telefon: 49—782.

(—) MEGNYILTAK A VÁROSI NÉPKONYV-HAK. A Gyárvárosban Montia Augustin, a Józsefvárosban pedig Trandafir Virgil telekbírák vezetésével a két népkönyvház egyelőre három-száz személyre főznek. Igazolt munkanélküliek és keresésképtelen aggok kapnak a népkönyvházakon ingyenes ebédet. Minden ebédadaghoz negyed kiló kenyér jár. A népkönyhai ellátásban részesülőknek körülbelül egy negyede fogyasztja el az ebédet a népkönyvház ebédlőjében, a többi saját edényében hazaviszi azt.

Ajándéknak

könyvet, kottát, töltőtollat, bormappát
finom játékot, fényképezőgépet

MORAVETZ könyvkereskedésben vásároljon

— MIRONESCU KIRÁLYI TANÁCSOS PÁRSIBA UTAZOTT. *Bucurestiből jelentik:* Mironescu királyi tanácsos ma Párisba utazott. A román államférfi egy hónapig marad a francia fővárosban.

— VASÁRNAP KEZDI MEG ELŐADÁSÁT A „MUNKA ÉS JÓKEDV” SZÍNHÁZ. *Bucurestiből jelentik:* Ralea munkügyi miniszter ünnepélyes események között vasárnap nyitja meg a „Munka és jókedv” színház előadás sorozatát.

— Angol lap éles támadása Csehszlovákia ellen. Londonból jelentik: A Daily Express hatalmas támadást indít a cseh pénzügyi küldöttség ellen és a következőket írja: Csehszlovákia politikai, kereskedelmi és katonai tekintetben a nemzet birodalomra vazallusa lett. A csehek azért lettek Londonba, hogy Hitler számára pénzt szerezzenek. Ezt a pénzt utak építésére akarják felhasználni a német katonaság részére és azért, hogy a Skoda-üzemek által gyártott fegyvereket gépeket hitelbe adhassák el Németországnak.

— ELHUNYT CIONISTA POLITIKUS. *Bucurestiből jelentik:* Bernard Adolf a cionista szervezet és a Keren Hajessed cionista alap volt előzőleg, a központi cionista párt elnöke, ma Bucurestiben elhunyt.

(—) Felmentette a temesvári büntetőtábla a felesége meggyilkolásával vádolt kisbecskereki kőművest. A temesvári büntetőtábla több tárgyalás keretében foglalkozott a gyilkossággal, amely június egyik éjszakáján Kisbecskerek községben, Schleer János kőműves házában történt. Ismeretlen tettesek álmában megtámadták Schleer feleségét, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy azokba belehalt. A gyanú férjére terelődött, aki azonban ártatlanságát hangsúlyozta. A bíróság tegnap hirdette ki ítéletét, amely szerint szavazattöbbséggel felmentették Schleert a súlyos vád alól. Schleer, aki július óta vizsgálati fogságban volt, tegnap délután már szabadlábra került és elhagyta az ügyészégi fogházat.

(—) Iskolai panasz. A temesmegyei Sztancsófalva községben 968 szerb és 118 román mellett 714 magyar lakik. A magyar anyanyelvű iskolaköteles gyermekek száma 40. Ezek számára az állami elemi iskola mellett magyar tagozat működik. A tanító Secosan Eftimie, aki egyben a papi teendőket is ellátja, azonban nem tud magyarul. A magyar szülők most kérvénnyel fordulnak a nemzetnevelésügyi minisztériumhoz és a királyi helytartósághoz és kéri, hogy a sztancsófalvai állami elemi iskola magyar tagozatához magyarul tudó tanítóit nevezzék ki.

(—) Az építőmesterek követelik szerzett jogait. A vizsgázott építőmesterek és ácsok szakcsoportja Martin András elnöke alatt taggyűlést tartott, melyen az almérnökök és technikai művezetők kamarájáról szóló törvénytervezet rendelkezéseivel foglalkoztak. Az a vélemény alakult ki, hogy tiltakozni kell a tervezet azon rendelkezése ellen, melynek értelmében csupán korlátozott jogokkal veszik fel az ácsokat és építőmestereket a kamarába. A vizsgázott ácsok és építőmesterek összes szerzett jogaik elismerését kívánják.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Bild Anna, Sebestyén Erzsébet, Dipong Adél Mária, Michels Lambert, Matrasas Lívia.

(—) HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Sebestyén Erzsébet egy napos, Pfeiffer Margit született Lambing nyolcvanhat éves, Căldarus Ion ötven éves napszámos, Kleinmann Erzsébet hetven éves, Nagy Albert harminckilenc éves napszámos.

Karácsonyi ajándékokat bőrdíszműfűrában előnyösen vásárolhat
KLEIN bőrdíszműfűrá
I., Duca-ucca. Vis-a-vis „Hotel Savoy“

— Hitler nagy beszéde egy autót felavatására. Berlinből jelentik: Hitler kancellár csüörtök este, egy most elkészült autót felavatásánál beszédet intézett a tömeghez és ennek során többek között a következőket mondotta: Az utóbbi időben megkezdett nagyszabású munkák eredményeként, a munkanélküliség orrjási mértékben csökkenttünk. Ami erődítési építkezéseinket és minden hasonló munkálatainkat illeti, ezeket nem vettük át más néptől, hanem saját elképzeléseink szerint valósítottuk meg. Csak példaképpen említem meg, hogy volt idő, amikor ezeken a munkálatokon egyszerre 400 ezer ember dolgozott.

(—) Három évi fogházra ítélt a büntetőtábla egy kukoricatolvajt. A temesvári esküdtbíróóság ez év júniusában három évi fogházra ítélt Bănszki Péter munkást, mert Mosnica község határában, kukoricapolás közben, ráolt Brennhoffer János gazdálkodóra, aki le akarta lepézni. A semmitörvényes formahiba miatt megemlítette az ítéletet és az ügyet újból tárgyalásra a temesvári büntetőtábla elé utalta. A bíróság ismét három évi fogházbüntetéssel sújtotta Bănszki Pétert.

(—) Készül a helytartóság jövő évi költségvetése. A temesi helytartóság pénzügyi osztálya már megkezdte a munkálatokat a jövő évi költségvetés elkészítésére. A helytartóság területén működő öt vármegyei prefektúra már megkapta az utasításokat az új költségvetés munkálataira vonatkozólag. Ebben az esztendőben a királyi helytartóság költségvetése kerek kétszáz millió leit tett ki, ez az összeg a jövő évi éven húsz-harminc millióval több lesz. Ehhez járul még körülbelül hatvan-hetven millió lei, amely a királyi helytartóságnak a területén bányászó földadóból jár, ami tudvalegőleg öt százalékos. A mostani költségvetési éven a helytartóság öt meggyében összesen 242 millió lei folyt be, ami azonban az új költségvetési éven előreláthatólag emelkedni fog.

(—) Temesvár idegenforgalma. Novemberben a temesvári szállodákban és penziókban összesen 2236 idegen fordult meg, amelyből 2003 romániai, 233 pedig külföldi volt. A külföldiek a következő országokból érkeztek: Amerikából 2, Belgiumból 6, Bulgáriából 2, Csehszlovákiából 15, Svájcban 9, Angliából 13, Franciaországból 4, Németországból 90, Görögországból 3, Olaszországból 19, Jugoszláviából 40, Svédországból 3, Lengyelországból 4, Spanyolországból 1. Magyarországból 21, Kuba szigetéről 1.

(—) Karácsonyi ételkülönlegességek kiállítása nyílik meg vasárnap, dec. 18-án, a Lloyd-palota félemeleti termében. A Magyar Leánytagozat a kiállításon bemutatja az egyes nemzetek és vidékek karácsonyi eledeleit. A kiállítás mindössze egy napig lesz nyitva.

Aki okos **SELYEMMEL** varr
Vásároljon
Gütermann varrószelnyet
mert rugalmas, nem szakad és színtartó.

FIGYELJEN A GYÁRI VÉDJEGYRE: A SAKKTÁBLÁRA. LANGYOS VIZBEN NEUTRÁLIS SZAPPANNAL MOSHATÓ

(—) Gyógyfürdők polgármestereinek kinevezése. A hivatalos lap közli a gyógyfürdők hat évre kinevezett polgármestereinek névsorát. A temesi helytartóság területén lévő Herkulesfürdő polgármesterévé Dogeanu Alexandrut, Buziásfürdő polgármesterévé Borca Dimitrie dr. főorvost és a hunyadmegyei Georgiu-fürdő polgármesterévé Todea Ioan dr. orvost nevezték ki.

Női télikabátok
és szövetruhák a legnagyobb választékban.
Karácsonyi mélyen leszállított árak!
„UNIO” (Bernát)
női- és gyermekkonfekció különlegességi áruház, IV., a rom. kat. plébániával szemben

(—) A Die Auslese című berlini folyóirat legújabb száma most jelent meg és ez a rendesen is sokkal dúsabb tartalommal bír. A világ minden részében megjelenő lapok és revük legkiválóbb cikkei reprodukálja úgy, hogy valójában az események objektív képet vetítő tükrét tartja az intelligens olvasó féle. Fajelméleti, történelmi, társadalmi, egészségügyi, jogszolgáltatási és az emberi élet minden terére kiterjedő cikkek teszik értékessé ezt a tizenkét év óta létező folyóiratot, mely Buken & Luken kiadásában, Berlinben, SO 16. Köpenicker Strasse 55. szám alatt jelenik meg és megrendelhető vagy a kiadónál, vagy H. Welter könyvkereskedésében, Nagyszében, Regina Maria-ucca 28. szám. I. Egyes szám ára 38 lei, előfizetésben negyedévre 97 lei, egész évre 388 lei.

A Déli Hírlap karácsonyi száma
a jövő héten, vasárnap reggel kopogtat be olvasóinkhoz és ez idén még nagyobb és tartalmasabb lesz, mint az elmúlt években. Megszólalnak benne a Bácság és Erdély írói és közeleti férfiai, ékes szavakkal a költők, hogy érzékeltessék az élő Szeretet megszületésének ünnepét. Verssek és novellák, riportok és társadalmi cikkek, az emberek életét mozgó eseményekhez való hozzájárulások, komoly és tréfás írások teszik változatosá, élénk és értékessé lapunk karácsonyi számát. Aki a jövő év január elsejétől már most előfizet a Déli Hírlapra, december végéig ingyen kapja a lapot, a vaskos karácsonyi számmal együtt. Megrendelhető levelezőlapon, postautalványon, az előfizetési díj beklődése mellett, vagy telefonon is.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLTATA:
Szombaton, december 17-én a szolgálati beosztás a következő.
Az I. kerületben a Reg. Ferdinand uton levő Salvator gyógyszerház.
A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszaltis gyógyszerház és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerház.
A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerház.
A IV. kerületben a Brătianu utcában levő Diana gyógyszerház.
Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozzi
MŰSOR
SZOMBAT, DECEMBER 17.
APOLLÓ: Honfoglalók (angol film).
CAPITOL: A botrány (német film).
SCALA: Ujjé a heggyekben (magyarul) (angol film).
RIVOLI: Katja (francia film).
CONCORDIA (Mehala): Rabszolga kereskedők (angol film).

Karácsonyi vásárunk keretén belül alkalmat nyújtunk ruha és fehérnemű selymet ajándékozhatni, miután egyes darabok árát mélyen leszállítottuk
NEPÁRUBÁZ J. KOCH
Timișoara I., Piața Unirii No. 13.
FIGYELJE 12 KIRAKATUNKAT!

Jaspas von Geritzen, az UFA kiváló művésze, számos új darabban játssza a főszerepet.

SPORTTESEMÉNYEK

Az 1938-as év kiemelkedő atlétikai eredményei

Szenzációs teljesítményt nyújtottak az amerikai atléták

A L'Auto összeállítása szerint a világ legjobb atlétikai eredményeit 1938-ban versenyszámonként a következők érték el:

100 m.: Osendarp Hollandia és Johnson USA 10.3 mp.

200 m.: Jeffrey USA 20.6 mp.

400 m.: Mallott USA 46.6 mp.

800 m.: Wooderson Anglia 1 p. 48.4 mp.

1500 m.: Wooderson Anglia 3 p. 48 mp.

5000 m.: Mäeki Finnország 14 p. 26.8 mp.

10.000 m.: Mäeki Finnország 30 p. 0.2 mp.

Magasugrás: Albriton USA 205 cm.

Távolugrás: Robinson USA 778.5 cm.

Hármasugrás: Chin Japán 15.63 m.

Rudugrás: Day USA 444 cm.

Súlylökés: Wölke Németország 16.52 méter.

Diszkoszvetés: Oberweger Olaszország 51.49 m.

Gerelydobás: Nikkanen Finnország 78.70 m.

Kalapácsvetés: Blask Németország 59. m.

110 méteres gátfutás: Walcott USA 13.9 másodperc.

400 méteres gátfutás: Patterson USA 52.8 másodperc.

Az amerikai atlétikai szövetség is összeállította az amerikai atléták által elért legjobb eredményeket, melyek félelmetesen mutatják Amerika atlétikai magyarságát. Az érdekes táblázat a következő:

100 m.: 10.3 mp. Johnson, 10.4 mp. Ellerbee, Walker, 10.5 mp. Jeffrey, Greer, Wallcott.

200 m.: 20.6 mp. Jeffrey, 20.8 mp. Lewis, 20.9 mp. Allen, Johnson, Eimig, Walker, 21 mp. Ellsworth, Nelson, Davis, Uiller.

400 m.: 46.6 mp. Mallott, 47 mp. Woodruff, Belcher, Miller, 47.2 mp. Howles, Gagle, 47.5 mp. Herbert, Williams.

800 m.: 1 p. 51.3 mp. Woodruff, 1 p. 51.5 mp. Bork, 1 p. 51.9 mp. Marian, 1 p. 52 mp. Fenske, 1 p. 52.2 mp. Beethan.

1500 m.: 3 p. 49.9 mp. Fenske, 3 p. 52.5 mp. Cunningham, 3 p. 52.8 mp. San Romani.

3000 m. 8 p. 29 mp. Fenske.

5000 m. 14 p. 52.4 mp. Riel.

10.000 m. 30 p. 54.6 mp. Pentti.

110 m. gát, 13.9 mp. Walcott, 14.2 mp. Humbery, 14.3 mp. Woodstra, Gedeon, Patterson, Tolmich, 14.4 mp. Frick, Gatewood, Kearus, Kinzle.

200 m. gát, 23 mp. Walcott, Bickery, 23.1 mp. Woodstra.

400 m. gát, 52.8 mp. Patterson, 53.3 mp. Borican.

Magasugrás, 205 cm. Cruter, Albritton, 203 cm. P. Walker, 202 cm. Smith, 201 cm. Turber, Barke, Brown, Thompson, Alen és La Vada.

Távolugrás, 778.5 cm. Robinson, 267 cm. Nutting, 765 cm. Laceyfield, Manuel, 762 cm. C. Walker, 761 cm. Wattson, 758 cm. C. Robinson, 755 cm. Atkinson, 754 cm. Hubbard.

Rudugrás, 444 cm. Day, 442 cm. Warmerdam, 442 cm. Meadows, 437 cm. Dills, 427 cm. Ross, Gansley, Harding, Waroff, Bryan.

Súlylökés, 16.14 m. Watson, 16.04 m. Rejan, 15.82 m. Hacknery, 15.77 m. Allee.

Diszkoszvetés, 50.98 m. Zagar, 50.23 m. Levy, 50.22 m. Harris, 50.04 m. Cannon.

Gerelydobás, 70.60 m. Rell, 68.24 m. Bukmamk, 67.59 m. Motram.

Kalapácsvetés, 56.17 m. Folwartshay, 55.47 m. Lynch, 52.39 m. Cruikshank.

Vakbélműtétet hajtottak végre Felecan Iacobon. A válogatott labdarugó keret és a Victoria egyik legjobb játékosa: Felecan Iacob kedden éjjel váratlanul rosszul lett. Heves gyomorbántalmakkal a sebészeti klinikára szállították, ahol vakbélgyulladás állapotát állapítottak meg rajta és dr. Pop sebészstanár szerdán délelőtt megoperálta. A műtét kitünően sikerült, a peches játékos azonban természetesen nem vehet részt a válogatott csapat keleti turáján. Felecan gyógyulása két héten belül várható.

A világ labdarugósportja délamerikai megvilágításban

A legnagyobb Columbiái napilap, az „El Tiempo” az 1938. évi eredmények alapján a világ legerősebb labdarugó nemzeteit a következő rangsorba állította:

1. Anglia (Skócia, Wales, Írország). 2. Argentína. 3. Olaszország. 4. Magyarország. 5. Brazília. 6. Csehszlovákia. 7. Uruguay. 8. Németország. 9. Svájc. 10. Franciaország.

A lap szerint a legjobb európai csapat összeállítása a következő: Oliveri, Rava—Hapgood Crayston—Cullis—Copping, Kirchen—Zsengellő—Drake—Bryn—Bastin. (8 angol, 2 olasz és egy magyar játékos van a csapatban.)

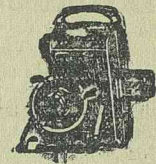

Foto-Sport-Optik

Fotolaboratorium „Agfa”, „Kodak” és „Voigtlander” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timisoara I., Strada Solderer 11.

Sporthírek mindentelől

Ludi csehszlovák játékos a ploestii Tricolorban
Napokkal ezelőtt írtak a lapok arról, hogy Ludi, a cseh csapat csatára Romániába jön és itt valamelyik A. divíziós csapatban játszik. A kiváló cseh játékos a ploestii Tricolor szeretné leszerződnie.

Ulást tartott a Román Kupa bizottsága. A román Kupáért küzdő csapatok a legtöbb esetben nem tudják fedezni a mérkőzés költségeit, éppen ezért a bizottság a betervezett kimutatások alapján, bizonyos megterítéseket eszközöl. Ezeket a megtérítéseket rendszeresen fizetik az egyesületeknek és most az utolsó forduló alkalmával mutatkozó bevételi hiányokat utalták ki. Foglalkozott a bizottság az arad Gloria ügyével is és előbbeni határozatát változtatlanul fenntartotta. A határozat értelmében a Gloria még nem jelenés miatt 20 ezer lei pénzbírsággal sújtották, míg a jassii Textila-nek 5 ezer lei kártérítést köteles megfizetni.

A Telefon Club csapata külföldön. A bucarestii Telefon Club jégkorcsapata rövidesen külföldre utazik, ahol december 29. és január 20-ika között összesen 12 mérkőzést játszik. A román csapat ellátogat Belgiumba, Németországba, Lengyelországba, Olaszországba és Hollandiába.

A román egyetemi hallgatók is részt vesznek a norvégiai világjátékoságon. Február 19. és 25-ike között rendezik meg Norvégiában az egyetemi hallgatók téli sportvilágjátékoságát, amelyen a román versenyzők is indulnak. A norvégok már elküldték a meghívót Bucurestibe, amelyre a napokban megy el a válasz.

10 millió leire „becsülte” Dudást az Arsenal menedzsere. A legutóbb Glasgowban lejátszott Skócia—Magyarország válogatott mérkőzés alkalmával a sajtó kérdést intézett George Allisonhoz, az Arsenal menedzseréhez, hogy mondjon véleményét a magyar csapatról és annak tagjairól. Allison kijelentette, hogy neki a legjobban Dudás, a Hungária fedezetjátékosának játéka tetszett és ha összegben akarná magát kifejezni, úgy a játékos „megér” 10 millió leit.

A prágai Spárta szerződést ajánlott fel Szadovszky-nak. Érdekes szerződési ajánlatot kapott Szadovszky, a Juventus válogatott kapusa Prágából. A Spárta havi 2500 cseh korona fizetést ajánlott fel a népszerű játékosnak, ha a tél folyamán hajlandó a Spárta jégkorcsapataiban játszani. Az ajánlat határozottan előnyös, így valószínűnek látszik, hogy Szadovszky el is fogadja.

December 18-án, vasárnap

Karácsonyi és újévi ételkülönlegességek kiállítása

LLOYD-CLUB félemeleti DISZTERMEBEN

Csak 1 napig nyitva
Rendezi a Magyar Leánytagozat

= KÖZGAZDASÁG =

Egyötödére csökkent a munkavédelmi bírságok összege

Az eredmény az iparvállalatok fegyelmeltségéről tesz tanúságot

Az utóbbi napokban erősen tartja magát a hír, hogy a nemzeti munkavédelmi törvényt radikális változtatáson megy át. A törvényt 1935. évben kezdték alkalmazni és ha a bírságot az összegeket nézzük, azt látjuk, hogy

a román ipar évről-évre növekvő fegyelmelt tartotta be a törvényt.

Az egyes években a következő bírságokat vették ki:

1935. évben	22.103.000 lei
1936. évben	13.950.000 lei

1937. évben 4.144.000 lei
1938. évben 4.533.400 lei

vagyis, ma már csak egyötöd annyi vállalat szegi meg a munkavédelmi törvény intézkedéseit, mint kezdetben, holott a visszaesők magasabb bírságot fizetnek.

1935-ben 2263 vállalat, 1936-ban 268 vállalat (!), 1937-ben 364, 1938-ban 212 vállalat kapott figyelmeztetést a törvény betartására, tehát ma már csak egytizedrészt annyi vállalat ad okot a kifogásra, mint négy évvel ezelőtt, ami a törvény jó funkcionálásának a jele.

Artolyamok, gabonaárak

PÉNTEK, DECEMBER 16.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.23, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 33—39, felár nélkül.

A bányási gabonapiacra a buza és tengeri áranyzata is elcsendesedett és a kereslet lanyhult. A buza és tengeri ára kissé csökkent, míg a zab és takarmányárpa ára szilárdabb lett. A piaci árak a következők: temesi buza 78 kilós 365, torontáli buza 380, időszerinti tengeri 295, öröképes tengeri 305, zab 420, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 380, korpa 270, ótökmag 730, új tökmag 650, muharmag 310, napraforgómag 350, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 720, nagymalmi liszt 740 lei százkilónként. A köheremag 18 a lucernamag 52 lei százkilónként.

(=) Naponta egy vagon. Az utolsó napokban a feketetengeri kikötőkben a buza és a tengeri ára erősen emelkedett. A Bányászat szempontjából a buzaárak emelkedésének volt nagyobb jelentősége. Ugyanis Constantában a moldovai és besszarábiai vörös buzáért 44.000 leit és a bányási buzáért 42.000 leit fizettek. Ily ár mellett a Constantába történő szállítás még akkor is kifizetődik, ha a kormány által előírt 38.000 leies minimális bevásárlási árat betartják. A gabonakereskedelem szívesen bekapcsolódott volna a buzaüzletbe, de ezt lehetlenné tette a vagonhiány. A temesvári vasutizgatóság ugyanis buzaszállítások céljára naponta egy és tengeriszállításra szintén egy vagon bocsát rendelkezésre, ami majdnem annyit, mintha egyáltalán nem volna vagon. Különben a constantai kikötőizgatóság felszólította az államvasutakat, hogy constantai rendeltetéssel egyáltalán ne utaljon ki vagonokat, mert a szilioszok megteltek.

(=) PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT tegnap a hetipiaca a következők voltak: tojás 2.40—2.60, meszes tojás 2.20, szárazbab kilója 12 lei, lencse kilója 12 lei, kalarábé darabja 1—2 lei, sárgarépa és paszternák kilója 3—5 lei, zöldség kilója 4—6 lei, levesbe való zöldség csomója 2 lei, krumpii kilója 3—4 lei, hagyma kilója 5—6 lei, fokhagyma 8 lei, fiatal hagyma csomónként 1 lei, spenót kilója 10 lei, csomónként 1 lei, torma darab 2—3, vörös rékla kilója 4—5 lei, tök kilója 4—5 lei, káposzta fejenként 2—5 lei, kelkáposzta fejenként 2—3 lei, retek csomója 1—2 lei, téli retek fejenként 2—3 lei, karfiol fejenként 5—12 lei, zöld paprika 3 darab 1 lei, tejfel 40—45 lei literenként, főzővaj 95 lei, teavaj 120 lei kilónként, begyurt juharó 32—36 lei, méz 44 kilója, alma 8—10 lei, naspolya 18 lei kilója, tömött liba 140—250, tömött kacsa 120—140 lei, csirke párja 30—70 lei.

= Törvényszéki ítélettel kötelezték a szatmári kereskedelmi és iparkamarát a cégbejegyzési kérések elintézésére. Tudósítónk jelenti: A szatmári kereskedelmi és iparkamara az utóbbi időben kivétel nélkül elutasította a hozzá benyújtott cégbejegyzési kéréseket. Az elutasítottak közül többen panasszal fordultak a cégbejegyzéseket elrendelő kiküldött bírőhoz, az elutasító határozatokat azonban a bírő is jóváhagyta. Erre a törvényszékhez adtak be felfolyomást és az első három elutasítás ügyével a napokban foglalkozott a szatmári törvényszék. A törvényszék mindhárom keresetnek helyet adott és utasították a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a kérvényeket haladéktalanul intézze el. Az érdekes elvi jelentőségű döntés az érdekeltek körében érthető megnyugvást kellett.

= Románia legnagyobb exportőrjei: Anglia és Németország. Az angol kivitel, amely októberben csak 200 milliót tett ki, novemberben már 600 millióra emelkedett. A német kivitel 610 millió lei értékű. Angliából ezzel szemben 105 millió értékű árut hoztunk be novemberben, Németországból 585 milliót. A nagyobb kiviteli államok a novemberi exportkimutatásban így sorrendben szerepelnek: Görögország 162 millió, Csehszlovákia 126 millió, Magyarország 123 millió, Olaszország 115 és Hollandia 100 millió lei értékkel.

= Svédország román export cikkek iránt érdeklődik. A svéd exportörök szövetségének főtitkára E. Henry Olsson tegnap Bucurestibe érkezett, a román—svéd árucsereforgalom intenzívebbé tételének tanulmányozására. A svéd megbízott főleg aziránt érdeklődik, hogy milyen svéd exportcikkek volnának nagyobb mennyiségben Romániában elhelyezhetők és Svédország milyen román termékeket tudna nagyobb tételekben átvenni tőlünk. A svéd megbízott a bucurestii svéd követségen fogadja az érdeklődőket.

= A nagyobb városok vágónidője csak a hadfelszerelési szállításokkal foglalkozó börgyáraknak adhatnak el nyersbört. A nemzetgazdasági minisztériumban nagyjelentőségű értekezlet volt, amelyen Seibulescu minisztériumi vezérigazgató, Dombrowski tábornok bucurestii főpolgármester, valamint a börgyárak és husiparosok képviselői vettek részt. Az értekezletet a honvédelmi minisztérium, mint a legnagyobb hazai börgyárszóló, kezdeményezésére hívták össze azzal a céllal, hogy javaslatot tegyen a börtel való újírtkezés megszüntetésére. Az értekezlet tervezetet dolgozott ki, amelynek értelmében az ország 12 legnagyobb vágónidőjéről a nyersbört, közvetítők kiküszöbölésével, közvetlenül a börgyáraknak adják el egy külön bizottság által havonta megállapítandó áron. A tervezetet jóváhagyás végett az illetékes miniszterek elé terjesztik.

= ÉLETBELÉPETT AZ ÚJ CÉGBEJEGYZÉSI TÖRVÉNY. A kereskedelmi cégbejegyzésekről szóló törvény módosítása a Monitorul Oficial december 15-iki számában kihirdetett és életbelépett. A törvény szövege teljes terjedelmében közöltük.

= Az összevont névértékű részvények után is be kell fizetni a részvényadót. Az 1936. évi április 15-iki banktörvény szerint a pénzintézetek legkisebb címletű részvénye 500 lei névértékű. A vidéki bankok közül soknak 100 lejies, sőt 30 lejies névértékű részvényei voltak, amelyeket újkibocsátású 500 lejies részvényekre váltottak be. A pénzügyi hatóságok ezek után kivetették az 1.4 százalékos illetéket, ami sok pénzintézetnél annyit jelentett, hogy a teljes tőke után kénytelenek 1.4 százalékot fizetni. A központi bányabizottság pénteki ülésén kimondta, hogy az 500 lejies névértékű „összevont” részvény új kibocsátás és így jogos a pénzügyminisztérium álláspontja. A vidéki pénzintézeteknek tehát ki kell fizetni az 1.4 százalékot, holott azzal védekeztek, hogy alaptőkeemlést nem hajtottak végre.

RADIO SCHEIRICH & CO

„TIMISOARA” BUL. I. G. DUCA No. 5. TELEFON 18-84.

A legkiválóbb világmárkás rádiókészülékek szaküzlete

Eumig Locwe Mendc Saba

Sulyos autóbalesetet szenvedett Teleky Pál gróf magyar miniszter

Egy autó elütötte és egyik kézijét összeroncsolta

Budapest, december 16. Gróf Teleky Pál magyar földművelésügyi miniszter sulyos autóbalesetet ért. Pénteken délelőtt lakásáról a földművelésügyi minisztériumba igyekezett gyalogosan és a Kossuth uca és az Alkotmány uca sarkán nagyobb csoportosulást látott, mert ott sulyosabb kimenetelű autóbaleset történt. Az úttesten keresztül sietett, hogy megnézzze a csoportosulás okát, köz-

ben azonban egy autó őt is elütötte és keresztül gázolt bal kezefején, úgy, hogy azt erősen összeroncsolta. A földművelésügyi minisztert mentőkkel a Bakay-klinikára szállították, ahol Bakay professzor mindjárt meg is operálta a kezét. Állapota nem sulyos és a miniszter már teljesen jól érzi magát, de egyelőre még a klinikán kell maradnia.

Cáfolják, hogy Wladimir orosz nagyherceg Hitlerhez utazott

Berlin, december 16. A Reuter hírszolgálati ügynökség jól tájékozott helyről úgy értesül, hogy Wladimir nagyherceg nem hivatalos minőségben tesz látogatást Németországban, mert ott csupán családtagjait kívánja felkeresni. Látogatásának semmiféle politikai célja nincs.

Párisi jelentés szerint András nagyherceg, az orosz trónkövetelő Wladimir nagyherceg nagy-

bátyja, a következőket jelentette ki a Havas-ügynökség tudósítója előtt:

— Azok a hírek, amelyek a Hitler kancellárral és unokaöccsével való esetleges megbeszélésekről a sajtóban napvilágot láttak, minden komoly alapot nélkülöznek. Wladimir nagyherceg kizárólag családi látogatást tesz a karácsonyi ünnepek alkalmából nővérénél, Kyra nagyhercegnőnél.

Equadorban helyreállott a rend

Newyork, december 16. Az Equadorban történt államcsínyről azt tartják, hogy a kongresszus feloszlására annak baloldali magatartása adott okot. A baloldaliak azzal vádolták meg a köztársasági elnököt, hogy az alkotmányellenes működést fejtett ki. Erre az elnök elrendelte a kongresszus feloszlását és a baloldali pártok vezetőinek letartóztatását. Elhatározásában a köztársasági elnök a jobboldali pártok vezetőire és a katonaságra tá-

maszkodik. Egyben megtette az elnök az előkészületeket a tavaszi választásokra. Az egész országban csak egy-két ezred szállt szembe az elnök intézkedéseivel, de a kormányhű csapatok úgy a fővárosban, mint a vidéki városokban is megszállták a fontosabb középületeket. A képviselőház elnökének és hűsz képviselőnek letartóztatása után helyreállott a rend.

Rádió

SZOMBAT, DECEMBER 17.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi hírek, regionális hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: Hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 17: Országóra. 18.15: Munkásóra. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Hanglemezek. 20: Prof. St. Soimescu előadása. 20.15: Ghinda-jazzzenekar. 21: Rádióposta. 21.30: Szalonzene. 22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.50: Hírek. 23: Victor Predescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Mária Pál elbeszéléseiből. 1. „A lopóhátú jómadarak”. 2. „Szökik a termelési biztos”. Felolvasás. 11.45: Mit nézzünk meg? 1.10: Mursi Elek és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Étel-miszerák. 5.15: Hárman mesélnek. 5.45: Hírek. 6: Ahol az időjárás készül. Közvetítés a Meteorológiai Intézetből. 6.30: Szalonzene. 7: Sivit dísznő. Elbeszélések. 7.30: Járóka Feri és cigányzenekara. 8: Hírek. 8.20: Réthy Eszter és Imre Vince énekel. 8.50: Aranyvizet. Szinpadi balladák hat részben. 10.40: Hírek. 11: M. Navara gondolkázik. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.45: Katonazenekar. 12: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Bécs. 20: Zene. 21.10: Hangjáték. 21.30: Daloszenés est. 23.30: Zenekari hangverseny. Belgrád. 19.15: Lemezek. 21: Népdalok. 21.30: Zongorahangjáték. Milánó. 20.20: Táncezen. 22.40: Vegyes zene. 23.40: Táncezen. Strassburg. 21.30: Lemezek. 22.20: Lemezek. 22.30: A rádiózenekar hangversenye. Varsó. 18.20: Dalok és táncok. 20.15: A rádiózenekar hangversenye. 22: Vigopera.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Házasság és Levelezés rovatban szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 3. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, PiataKüttli. — Nőgrády-traffic, (Tivoli mellett). — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon 7-13.

Allást keres

Perfekt szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnalra állást keres. Cím IV. Str. Gojdu 10. a házmesternél. 2818

iroda-házasszony kezdő, szerény fizetéssel állást keres. Szíves megkeresések „Szorgalmas” jelígre a kiadóba leadandók. 3020

Mindenes szakácsnő tisztá, rendes, éves bizonyítványokkal állást keres. azonnalra. Cím a kiadóban. 2823

Mosást, vasalást vállal tisztá rendes asszony. Címeket a kiadóba kéri leadni. 3809

Lakas

Bútorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal és esetleg teljes ellátással (két személynek is) azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 3529

Kiadó kapualatti bajárral bíró bútorozott szoba, fürdőszoba használatlaltal, kívánatra reggeli és ebéd kosztal. Cím a kiadóban. 3530

Adás-vétel

Veszek egy nagyobb bőrdöndőt. Cím a kiadóban. 2794

Porszívógép, jókarban lévő jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 3645

Fekete női csikóvunda megvételre kerestetik. Címeket „Kézpénz” jelígre a kiadóba kérem. 3810

Játék baba, kisebb-nagyobb, megvételre kerestetik. Címeket kérem a kiadóba leadni. 3811

Róka baa, eredeti színű megvételre kerestetik. Címeket „Jó vétel” jelígre. 3812

A legnagyobb öröm a gyermekek részére karácsonykor egy jó könyv!

Előfizetőink és olvasóink a „Déli Hírlap” kiadóhivatalában a következő könyveket vásárolhatják önköltségi árban:

Z. Tábori Piroška: Felfordult világ	30 lei
Benedek Elek: Öcsike újabb levelei	30 "
Mark Twain: Huckleberg Finn kalandjai	30 "
May Károly: A feketék országában	30 "
Z. Tábori Piroška: Béke sziget	30 "
Benedek Elek: Oriások és törpék	46 "
Verne Gyula: Falu a levegőben	40 "
Pósa Lajos: Mariska mesél	50 "
Cooper: Vadölő	60 "
Barfus: Az elefántok földjén	79 "
A. De Géroites: A rút Katalin	90 "
Webster: A kismama	119 "
Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig	119 "
Faludi Kálmán: Leszek úr!	132 "

és még számos más gyermek- és ifjúsági könyv a legolcsóbb áron Vidéki előfizetőinknek postán küldjük a kívánt könyvet, a portó hozzászámításával, utánvétellel!

Déli Hírlap kiadóhivatala
Timisoara I. Piata Brătianu

Vennék nagyon jó karban lévő ottománt, csak széles, két személyes jön számításba. Címeket kérem a kiadóba leadni ármejelöléssel „Szép huzat” jelígre. 3813

Legfinomabb női és férfi órákat szép ékszereket vásároljon karácsonyra:

„ORA FIXA”
cégnél, IV., Ion Brătianu-ucca 31.

